

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: M. K.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č.p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25.10.2012, č.j. „X“, o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. Žaloba se **z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 25.10.2012, č.j. „X“, kterým bylo rozhodnutí žalované ze dne 14.6.2012, č.j. „X“, změněno tak, že žalobci náleží podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), a podle ustanovení čl. II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodové pojištění, od 6.6.2012 namísto invalidního důchodu pro invaliditu I. stupně invalidní důchod pro invaliditu II. stupně ve výši 3 342,- Kč měsíčně.

V žalobě ve znění jejího doplnění ze dne 17.2.2012 uvedl, že je skandální, že byl dán do II. stupně invalidity, avšak důchod má stále ve výši 3 342,- Kč měsíčně. Není možné, aby v II. stupni důchodu byla výše důchodu stejná. Výše důchodu je nedostačující, neboť ho pro jeho zdravotní stav nechtějí nikde přijmout a to ani v chráněných dílnách. Jeho obvodní lékař mu řekl, že ho do práce nepustí z důvodu debility, hypertenze, pohybového ústrojí a krční páteře.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že v rámci námitkového řízení byl znovu posouzen zdravotní stav žalobce a změněn původní posudek OSSZ Chomutov na invaliditu II. stupně. V tomto případě musela žalovaná rozhodnutím o námitkách změnit prvoinstanční rozhodnutí ze dne 14.6.2012, jímž byla zamítnuta žádost o zvýšení výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Nedošlo však ke zvýšení vypláceného důchodu, a to podle čl. II bod 3 zákona č. 220/2011 Sb. Nepostačuje-li žalobci vyplácený důchod na úhradu nezbytných nákladů na živobytí, je nezbytné finanční situaci řešit dávkami od úřadu práce, nikoliv u žalované. Vypočtená výše důchodu je tak správná. Vzhledem k tomu, že žalobce zpochybnil i objektivnost posouzení jeho zdravotního stavu, navrhla žalovaná, aby soud nechal u příslušné posudkové komise vyhotovit posudek, jímž bude znovu dostatečně a objektivně posouzen zdravotní stav žalobce.

Žalobce při jednání soudu setrval na své žalobě a uvedl, že si nyní opět zažádal o 3. stupeň invalidity, rozhodnutí dosud nemá, ale má za to, že mu bude opět nepřiznán. Dle jeho názoru jsou vůči němu v Chomutově zaujatí, a to zejména MUDr. P. Lékaři mu řekli, že pokud mu byl zvýšen stupeň invalidity, tak mu musí být zvýšen i invalidní důchod a toho se drží, a proto podával žalobu. Ze současného důchodu rozhodně nevyžije, kdyby neměl rodinu, která ho podporuje, skončil by jako bezdomovec.

Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu poukázala na posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí a navrhla žalobu zamítnout.

Soud provedl při tomtéž jednání jako důkaz posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 12.12.2013.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování již zmiňovaným zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 12.12.2013, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. D. H. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, Lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 20.8.2012 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov ze dne 6.6.2012 je nesprávný. MUDr. H. dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce

s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V. položce 8 písm. b), přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 55%.

Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.

Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod III. stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 70% (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni 25.10.2012, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity III. stupně, tj. zda nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 70 %, neboť žalobce měl za to, že nebyl jeho špatný zdravotní stav dostatečně zhodnocen.

Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 20.8.2012, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s.ř.s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 12.12.2013. Žalobce jednání komise nebyl přítomen. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni 25.10.2012 byl 55%, což odpovídá II. stupni invalidity.

Komise konstatovala, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je debilita – lehká mentální retardace a somatotrofní porucha nediferencovaná, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 8, písmeno b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 45% (rozmezí 30-45%). Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ustanovení § 3 a § 4 vyhlášky č. 359/2009 Sb., byla s ohledem na další zdravotní postižení, zvýšena o 10% na celkovou hodnotu 55%.

Závěrem komise uvedla, že žalobce naplňuje kritéria invalidizace II. stupně uvedená v právních předpisech, především pro deficit kognitivních schopností s následnou nediferencovanou somatotrofní poruchou, s narušením adaptivního chování, se značně sníženou úrovní sociálních dovedností, se snížením ovládacích a rozpoznávacích schopností a omezením některých denních aktivit.

Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce nebyl přítomen při jednání komise.

Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom shodně jako posudková lékařka námitkového pracoviště žalované ohledně míry poklesu pracovní schopnosti u žalobce dospěli k závěru, že dosahuje 55%, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobce nesplnil podmínku invalidity III. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 70% míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevzesly ani žalovaná ani samotný žalobce poté, co byli seznámeni s posudkovým závěrem. Závěr soudu

o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č.j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č.j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č.j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).

Dále žalobce brojil proti tomu, že mu nebyl zvýšen invalidní důchod, ačkoliv byl nově zařazen do II. stupně invalidity. Otázkou tedy je, zda má žalobce nárok zvýšení invalidního důchodu pro zvýšení stupně invalidity z I. na II. stupeň. Žalovaná opírá svůj právní názor o následující ustanovení.

Podle čl. II bod 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, „vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši, a je-li zjištěna invalidita třetího stupně, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu nejvýše koeficientu 2. Vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a v období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2011 došlo ke změně stupně invalidity z prvního stupně na druhý nebo třetí stupeň invalidity, popřípadě na druhý stupeň invalidity a poté z druhého stupně na třetí stupeň invalidity nebo na třetí stupeň invalidity a poté z třetího stupně na druhý stupeň invalidity, a po 31. prosinci 2011 dojde ke změně stupně invalidity

a) ze druhého stupně na první stupeň, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu koeficientu 0,6667,

b) ze třetího stupně na druhý stupeň, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu koeficientu 0,3333,

c) ze třetího stupně na první stupeň, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu koeficientu 0,2222,

d) ze druhého stupně na třetí stupeň, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu koeficientu 1,3333.“

Ze správního spisu postoupeného žalovanou vyplývá, že žalobci vznikl dne 11.5.2004 nárok na částečný invalidní důchod. Tento důchod se podle čl. II bod 8 zákona č. 306/2008 Sb., od 1.1.2010 považuje za invalidní důchod pro invaliditu I. stupně. Posudek o invaliditě, kterým byla zjištěna invalidita II. stupně žalobce byl proveden dne 20.8.2012 a invalidita II. stupně byla zjištěna ke dni 6.6.2012. Z výše uvedeného je zřejmé, že na žalobcův případ dopadá úvodní část ustanovení čl. II bod 3 zákona č. 220/2011 Sb., a to *vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši.*

Jakkoliv se to může zdát žalobci nespravedlivé, vůle zákonodárce je v daném případě jasná. Jak uvedla žalovaná ve svém rozhodnutí, účelem citovaného zákonného ustanovení je zabránit neodůvodněnému zvýhodnění poživatelů částečného invalidního důchodu přiznaného před 1.1.2010 oproti poživatelům nově přiznaných invalidních důchodů podle právní úpravy účinné od 1.1.2010. Částečný invalidní důchod žalobce byl dnem 1.1.2010 transformován na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně, avšak jeho výše ve skutečnosti odpovídala výši invalidního důchodu pro invaliditu II. stupně. Výše procentní výměry částečného invalidního důchodu totiž činila za každý celý rok doby pojištění 75% výpočtového základu měsíčně,

stejně tolik činí výše procentní výměry invalidního důchodu pro invaliditu II. stupně podle ustanovení § 41 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.

Žalovaná je povinna se řídit právními předpisy upravujícími nejen její činnost, ale mimo jiné i výpočet důchodu. Úkolem soudu je pak pouze přezkum správnosti postupu žalované. Jak plyne ze shora uvedeného, soud neshledal pochybení na straně žalované, neboť postupovala v souladu se zákonem.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 24. února 2014

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová